

Компании ▶ 6

Корпоративна търговска банка вече държи над 5% от "Булгартабак холдинг"

Свят ▶ 9

Сривът на Skype разкри рисковете на облачните мрежи

Пари BONNIER
pari.bg

Понеделник

27 декември 2010, брой 246 (5057)

USD/BGN: 1.49163

▲ +0.37%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.30640

▼ -0.37%

Българска народна банка

Sofix: 370.92

▲ +0.33%

Българска фондова борса

BG40: 115.11

▲ +0.10%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

БОРСАТА ОТНОВО Е В ИЗХОДНА ПОЗИЦИЯ

Ново ръководство и 10% спад на индекса Sofix - това са единствените новини от Българската фондова борса за 2010 г. Обещанията на държавата за подкрепа на капиталовия пазар и да продава дялове от държавни компании чрез борсата отново остават за следващата година

▶ 10-11

Новини ▶ 4

Кабинетът отвърна на критиките за Шенген с екшън план за 11 млн. лв.

Годишен обзор

▶ 12-13

Кризата отказа някои страни кандидатки от еврото

Годишен обзор

▶ 14-15

Достъпът до кредитиране ще се улесни през следващата година

**Печеливш
Джулиан Асанж**

Австралиеца програмист, който разтвори света със своя сайт WikiLeaks, ще се превърне в милионер. Над 1.5 млн. USD ще получи Асанж от автобиографичната си книга. Американското издателство, което ще разпространява книгата, ще му плати 800 хил. USD, британското - около 500 хил. USD. Според Асанж появата на автобиографията му е наложителна, тъй като вече е похарчил 200 хил. GBP по делата, които се водят срещу него.

**Губещ
Александър Донеф**

Директорът на националния филмов център Александър Донеф подаде оставка. Преди това премиерът Бойко Борисов се срещна с представители на протестиращите кинодейци. Напрежение създаде новоприетият параграф 83 от Закона за държавния бюджет, с който държавата се освобождава от задължението да финансира производството на филми.

Мнения

► По темата „Скайп“ се „бъзна“
► Предполагам някои ген ще се плаща. Но мисля, че още не е дошъл този ден. А и ако се плаща, няма да е скъпо. Все пак скайпът има достатъчно абонати.

Кокі

► По темата „Акци на „Булгартабак холдинг“ са заложени в КТБ“
► Банката на Доган започва да пълни „Булгартабак“, ясно защо толкова приватизация на дръжестството провалиха досега ДПС. Честито на всички нов собственик още преди приватизацията!

Мурко

Опит за решение

Правителството поиска официално отзоваването на посланиците агенти

Генералните консули ще бъдат отзовани от външния министър и за местата им ще бъде обявен конкурс

Всички посланици, които са бивши агенти на Държавна сигурност, да се върнат в България и да работят до пенсионирането си в Министерството на външните работи. Това може да стане, след като президентът Георги Първанов подпише поименно указ за отзоваването на всички посланици агенти, реши правителството по време на предколедното заседание на Министерския съвет в четвъртък. Според министър-председателя Бойко Борисов посланиците са назначавани както от него-

вото, така и правителството на тройната коалиция. “Обявяването на посланиците, сътрудничали на ДС, е изпълнение на Закона за досиетата, който е приет в мандата на тройната коалиция”, коментира премиерът.

Заедно или поотделно

Преди дни управляващите настояха президентът Георги Първанов поименно да отзове всички посланици агенти, независимо кога и от кого са назначени. Държавният глава обаче заяви, че предпочита всеки от обявените посланици и консули да бъде разгледан индивидуално.

За отзоваването на генералните консули е необходимо решение на правителството,

но връщането на посланиците става по предложение на правителството и с указ на държавния глава. От обявените от Комисията по досиетата 192 души, свързани с ДС, 88 и в момента са служители на Министерството на външните работи. От тях 33-ма са посланици и постоянни представители, 8 са временно управляващи, четирима са генерални консули, седем оглавяват дирекции в министерството.

Конкурс за генерални консули

Правителството реши, че генералните консули ще бъдат отзовани с подзаконов акт, издаден от външния министър. За техните места ще бъде обявен конкурс по правилата, функциониращи в европейската дипломатическа

служба, заяви министърът на външните работи Николай Младенов. Според него казусът с дипломатите, които са били в структурата на ДС, ще бъде решен през януари. Външният министър поясни, че отзоваването на посланиците няма нищо общо с оценката за професионалните качества. По думите му сред действащите в момента посланици, свързани с ДС, има сериозни професионалисти, но страната ни не може да си позволи “да й бъде лепнат етикет, че продължава да работи с кадри на бившата Държавна сигурност”.

Промени в закона

Управляващите подготвят и промени в Закона за дипломатическата служба. Целите са да бъде облекчена адми-

нистративната структура на министерството и дипломатическата служба да се отвори за млади хора.

В средата на декември парламентарната група на ГЕРБ предложи парламентът да излезе с единна резолюция по въпроса с дипломатите с агентурно минало. Най-напред парламентът трябва да излезе с решение дали бивши агенти на ДС трябва да служат като посланици, каза за в. “Пари” депутатът от ГЕРБ Моника Панайотова. Едва след това трябва да се избере дали да има поправки или допълнения в Закона за дипломатическата служба, или решението за дипломатите да е част от цялостната реформа във Външно министерство, коментира Панайотова.

Елина Пулчева

Сбогом, правителство!

► В последния работен ден преди празниците бившият министър без портфейл Божидар Димитров напусна сградата на Министерския съвет завинаги. Премиерът Бойко Борисов съобщи, че обмисля функциите на Димитров да бъдат поети от друг министър, вместо да бъде назначаван нов

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg Топ 3

1 Ползваната от милиони потребители програма за безплатни разговори през интернет „Скайп“ се скана. Официалната версия, обявена от компанията, е, че връзката с мрежата на важни компютри е прекъсвала заради „неопределен проблем“.

2 Депутатите приеха на второ четене промените в Търговския закон. Те предвиждат фирмите, които подават молба за обявяване на несъстоятелност, веднага да се качват в Търговския регистър.

3 3D телевизията ще има, но не сега. До края на годината продажбите ще стигнат 1.6 млн. броя, но прогнозите бяха коригирани надолу няколко пъти.

НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Не мога да коментирам инвестиционните намерения на “Кауфланд”, не съм от “Кауфланд”.

Има писмо до нас и ние им казахме, че няма такива шансове

► **Сергей Игнатов**, министър на образованието, по повод искането на “Кауфланд” да купи имот на БАН

Число на деня

48

► минути по-късно ще бъде пътят от София до Бургас след доизграждането на магистрала “Тракия”, пресметна шефът на АПИ Божидар Йотов

Въздушно пространство

ЗАМИНАВАЩИ - DEPARTURES					
ЧАС	ТЕРМ.	ПОЛЕТ	ДО	ОЧАКВ. ГИШЕТА	ЗАБЛ.
13:00	2	FB 7774		13:00	
12:25	2	TCX 187L LONDON-LGW	12:39	-	ЗАТВОРЕН
12:35	2	TCX 487L MANCHESTER	12:46	-	РУЛИРА
12:45	2	LH 1703 MUNICH	12:46	-	ЗАТВОРЕН
12:45	2	8K 3748 MUNICH	12:46	-	ЗАТВОРЕН
12:45	2	UA 9245 MUNICH	12:46	-	ЗАТВОРЕН
12:45	2	CO 5496 MUNICH	12:46	-	ЗАТВОРЕН
13:20	2	FB 491 ZURICH	13:20	16-17	КЪМ ИЗХОДА
13:30	2	LH 1427 FRANKFURT	14:00	11-12	ОТВОРЕН
13:30	2	SK 3733 FRANKFURT	14:00	11-12	ОТВОРЕН
13:30	2	TP 7541 FRANKFURT	14:00	11-12	ОТВОРЕН
13:30	2	JK 9356 FRANKFURT	14:00	11-12	ОТВОРЕН

► Нормализиращата се обстановка по европейските летища се усети вчера и в София. Всички самолети излитаха и кацаха по разписание. За днес авиопревозвачите отмениха полети само по направленията за Букурещ и Будапеща. ATV пилотите Тодор Христов (вляво) и Петър Ценков успяха да отлетят за първото си участие в рали “Дакар 2011”

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Откровения

Бойко Борисов: Цветанов съзнава, когато греши

Вътрешният министър и вицепремиер Цветан Цветанов е „голям човек и съзнава, когато греши”, а постъпките му след последните скандали около името му са честни и почтени. Така премиерът Бойко Борисов коментира вчера пред Нова телевизия поредицата от гафове, в които се замеси Цветанов през последните месеци.

Министър-председателят заяви, че когато е имало проблеми около вътрешния министър, той го е съветвал да дава обяснения от парламентарната трибуна, за да не остават съмнения.

Името на вътрешния министър се замеси в няколко скандали в последните месеци. Наскоро Цветан Цветанов огласи по време на заседание на Народното събрание записи от СРС-та на докторите в болницата в Горна Оряховица. Обществото остана с впечатлението, че медиците са причинили смъртта на

бебето. Петорна експертиза показа, че плодът е бил мъртвороден. Вицепремиерът пожела да бъде изслушан в парламента на последното заседание на депутатите за тази година. Там той трябваше да се извини на лекарите. Това обаче не стана, тъй като народните представители от БСП и ДПС нарочно си тръгнаха, за да развалят кворума и Цветанов да не бъде изслушан.

През октомври вицепремиерът трябваше да дава обяснения за имотите си. Според изнесени от лидера на РЗС Яне Янев данни Цветан Цветанов е придобил 6 имота в София по съмнителен начин. От РЗС изразиха съмнение, че доходите на Цветанов са достатъчни, за да си купи два апартамента и два гаража в столичния квартал „Изток”. В тази връзка Националната агенция за приходите започна проверка на имотното състояние на вътрешния министър. **П**

Пари

ЗА БИЗНЕС МОЖЕ ДА СЕ ПИШЕ ИНТЕРЕСНО

Абонирайте се за обновения вестник Пари с 30% отстъпка от коричната цена.

ЗА ЗАЯВКИ: WEB: [HTTP://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA](http://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA) . MAIL: SALES@PARI.BG . TEL: +359 439 58 53

Екшън план "Шенген" в отговор на критиките

Правителството продължава да се надява, че България ще се присъедини през март догодина въпреки съпротивата на Франция и Германия

Точно преди коледните празници правителството одобри план за 11 млн. лв. с неотложни мерки за присъединяването на България към Шенгенското пространство. Проектът е в отговор на препоръките на оценителната комисия от началото на декември и критиките от страна на Франция и Германия, че България и Румъния все още не изпълняват всички критерии и затова е по-добре влизането им в Шенген да се отложи. Правителството вярва, че ако следва новия план, България ще се присъедини в предварително заявения срок - март 2011 г.

► С присъединяването на България към Шенген ще се облекчи преминаването на границите

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Спасителният план

Екшън планът на правителството има два раздела - неотложни мерки до 31 март 2011 г. и последващи мерки - до 31.12.2011 г. Сред неотложните мерки са осигуряване на необходимия брой стационарни, носими и мобилни ТЕТРА терминали в граничната зона на външните сухопътни граници, завишаване на планираните количества горива за ГД „Гранична полиция”, адаптиране на съществуващия модул „Ротация” и внедряването му на ГКПП и др. Част от пос-

ледващите мерки са провеждането на процедури по доставка и монтиране на устройства за откриване на укрити лица в товарни автомобили, изграждане на пунктове за временно базиране на хеликоптери на морската и западната сухопътна граница, осигуряване на резервни комуникационни канали и т. н.

Настроения и реакции

На 21 декември външните министри на Германия

и Франция се обърнаха с писмо към Европейската комисия, белгийското председателство на ЕС, което приключва в края на годината, и унгарското, което започва от началото на следващата година, с искане присъединяването на България и Румъния към Шенген да се отложи.

Няколко дни след обявяването на позицията на Франция и Германия френският министър по европейските въпроси Лоран Воквиез коментира в

интервю за в. „Фигаро”, че България и Румъния ще влязат в Шенген, когато „ние имаме всички гаранции, че са се справили с организираната престъпност и корупцията и че техните граници ще бъдат пазени”. По думите му по-добре е да се изчака колкото е нужно, без значение дали става въпрос за една или три години. Той призовава и към създаване на работна група на европейско ниво, която да подпомогне усилията на

Резултати

Какво е постигнато досега

► България усвои 100% от средствата по инструмента Шенген в размер на 89 млн. EUR и постигна целите на Националната индикативна програма, съобщават от правителствената пресслужба.
► От началото на декември страната ни вече има функционираща интегрирана система за контрол и наблюдение на черноморската граница, като сигурността ѝ се

гарантира и от нови гранично-полицейски кораби.

► В процес на изграждане е аналогична система за част от българо-турската граница, която ще бъде завършена до края на 2011 г.
► За целите на граничната охрана са доставени три хеликоптера и се въвежда въздушният компонент за наблюдение на границата.
► От ноември 2010 г. функционира и Националното бюро „СИРЕНЕ” за връзка с Шенгенската информационна система.

двете балкански държави да влязат в Шенген.

Реакциите в София и Букурещ към момента са различни. Румънският президент Траян Бъеску обвини Франция и Германия в „дискриминация” и се възпротиви срещу обвързването на членството в Шенген с механизма за наблюдение в областите правосъдие и вътрешен ред. Българският премиер Бойко Борисов пък коментира, че „писмата на Франция и Германия са напълно основателни”,

защото „едва ли има българин, който се съмнява, че има корупция в съдебната система в България”. Според него приемането ни в Шенген зависи от мониторинговия доклад на ЕК от февруари.

Засега България получава подкрепата на Унгрия, Полша и Гърция. Освен Франция и Германия принципно против приобщването присъединяване към Шенген са и Швеция и Холандия.

Дарина Черкезова

20 компании са купили документи за търга за магистрала „Марица”

До края на 2011 г. пътната агенция щяла да договори 60% от европарите за пътища

Само за няколко дни 20 компании са закупили документи за участие в процедурата за избор на строител на лот 1 от магистрала „Марица”, съобщиха от Агенция „Пътна инфраструктура”. Сред компаниите, които са проявили интерес към процедурата, има австрийски, германски, турски и български. Някои от тях са участвали в процедурите за избор на строител на лот 2, 3 и

4 на „Тракия”, а други искат да участват за първи път.

Заподозрените

В търговете за „Тракия” участва турската „Доуш”, която е и сред строителите на софийското метро, австрийската „Щрабаг”, българските „Главболгарстрой инфраструктурно строителство”, „Холдинг пътища” и „Трейс Груп Холд”. Тръжната документация за „Марица” може да бъде закупена до 7 февруари 2011 г. Общата дължина на двата нови лота на „Марица” е 66.1 км, а индикативната им стойност е 209 млн. EUR, припомниха

от Агенция „Пътна инфраструктура”.

Писмо със забележки

Агенцията получи критики в писмо на председателя на ЕК Жозе Мануел Барозу до премиера Бойко Борисов. „От проектите, договорени в началото на програмния период, нито един не е стартирал своето изпълнение, а по ключови стратегически инвестиции, като например автомагистрала „Струма”, се регистрира изключително голямо забавяне”, пише в писмото. „АПИ има 5 проблема - ниска степен на усвояване на европейските фондове,

► През тази година трябва да се проведат процедурите за избор на строител на два лота от магистрала „Марица”

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Успех

Парите за зимно почистване ще стигнат

► „За пръв път Агенция „Пътна инфраструктура” (АПИ) няма да е на минус и ще се справи със заложения бюджет за зимно почистване”, обяви Росен Плевнелиев на среща с кризисния

цаб на АПИ.

► Председателят на АПИ Божидар Йотов обясни, че агенцията има база данни на всички 1500 почистващи машини в страната. Те са над 1500 за републиканската пътна мрежа. За пръв път АПИ сключва 4-годишни договори за поддържане и зимно почистване. Така вече фирмите били по-сигурни

за приходите си занаят и купували повече почистваща техника. Четиригодишни договори все още няма за Бургас, Габрово, Добрич, Ловеч, Плевен, Сливен, София, Шумен и Пловдив заради обжалване на процедурите. В тези области са угоджени или се угоджават договорите на предишните избрани фирми.

ниска степен на договаряне, липса на резервни проекти, липса на проекти за бъдещите периоди след 2013 г. и нисък капацитет на АПИ да свърши цялата работа по четирите предходни проблема”, обясни Росен Плевнелиев. Според него обаче вече започнало решаването на някои от проблемите, като ниските степени на усвояемост и на договаряне.

„До края на 2011 г. АПИ ще договори общо над 60% от европарите за пътища, което ще позиционира програмата за пътища като една

от водещите. Засега обаче сме една от изоставаните страни. За да бъде постигнато това, са стартирани 7 лота на магистрала”, обяви Плевнелиев. Тъй като няма подготвени проекти за 2014-2020 г., ще бъде създадена държавната компания за продължителен мениджмънт.

Другите проблемни сектори

В писмото на Барозу другите проблемни сектори са железопътният и водният. НКЖИ има инвестиционен ресурс, но са започнати твърде малко

работи и е възможно да се загубят евросредства. Във водния сектор основният проблем е, че общините не може да подготвят качествени проекти, с които да кандидатстват. Освен това се забавя реформата във водния сектор. За да се преодолеят двата проблема, трябва да има подобра координация между екологичното и регионалното министерство с общините. Председателят на ЕК препоръчва да се напишат планове за действие за всеки един от проблемните сектори.

Красимира Янева

КЗК глоби производителя на касови апарати „Елтрейд“

Компанията не е изпратила изискани данни, за което е санкционирана с 0.1% от оборота си за миналата година

7982

лв. е наложената от антимонополната комисиция глоба

Комисията за защита на конкуренцията наложи имуществена санкция от 7982 лв. на производителя на касови апарати „Елтрейд“ ООД, Ботевград. Наказанието е за нарушение на задължение по чл. 47, ал. 5 от Закона за защита на конкуренцията, тоест за това, че компанията не е съдействала на комисията с предоставяне на изискана информация. Глобата е в размер на 0.1% от общия оборот на дружеството за предходната финансова година.

Четири компании производителки на касови апарати са разследвани по подозрения в картелиране

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Сигнал за картелиране

През декември 2009 г. КЗК се е самосезирала и е образувала производство за разследване на евентуално извършено нарушение от страна на „Дейзи Технолоджи“ ООД, София, „Датекс“ ООД, София, „Елтрейд“ ООД, Ботевград, и „Тремол“ ООД, Велико Търново. Разследването е търсело доказателства за поведение, което има за цел или резултат предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията на пазара на производство и реализация на касови апарати. Производството пред комисията е образувано след постъпил сигнал във връзка с едновременното поскъпване в началото на май 2009 г. на всички модели касови апарати, които се предлагат в мрежата от български производители.

Неузпратени данни

Органът по конкуренция е изискал с три писма от „Елтрейд“ да бъдат представени всички актове, документи и ценови листи, по силата на които са извършени промени в цените за периода 2001 г. - първо тримесечие на 2010 г. От комисията заявяват, че компанията не е предоставила изисканите документи и не е посо-

чила обективни причини за това, което от своя страна показва трайно и несъзнателно нежелание на дружеството да изпълни задължението си за съдействие. От „Елтрейд“ казаха, че не могат да коментират случая, преди да са се запознали изцяло с документите.

Проверки

Според Закона за защита на конкуренцията комисията има право да налага имуществена санкция в размер до 1 на сто от общия оборот за предходната финансова година на предприятие или сдружение на предприятия, които не са предоставили в срок и изчерпателно поискана информация в хода на производството. Още на 29 януари 2010 г., след получено съдебно разрешение от Софийския административен съд служители на КЗК и полицията претърсиха офиси на „Датекс“. Иззети бяха хартиени и електронни документи, но до момента не са намерени доказателства за нарушение на закона. Очаква се окончателното решение на комисията, която трябва да обяви дали е имало някакви незаконни практики и в случай на такива, да постанови тяхното прекратяване.

Пламен Димитров

2010 **100**me
НАЙ-БОГАТИ БЪЛГАРИ
КУПЕТЕ ОТ
inmedio RELAY ПИНГВИНИТЕ orange center
Пари BONNIER Business Press International

Ново СЕМ ще предупреждава за несигурна печалба

Съветът за електронни медии ще иницира създаването на формула за регулация на телевизионните игри, които рекламират сигурна печалба. Това съобщи председателят на СЕМ доц. Георги Лозанов преди коледните празници.

Според него потребителят е подведен от телевизионните игри, затова трябва да се намери механизъм, който да го предупреждава, че печалбата в тях не е сигурна. Съветът ще се заеме със създаването на тази регулация догодина заедно с членовете на Асоциацията за защита на потребителите и на Комисията по хазарта. „Телевизионните игри дават напразни надежди на хората, особено по празниците, което си е вид измама“, коментира доц. Лозанов.

Двете най-големи пийпълметрични агенции у нас се сляха

След 3 месеца рейтингите на телевизиите ще се измерват само по системата на GARB

Двете доскоро конкурентни пийпълметрични агенции в България TNS/TV Plan и GARB се сляха в едно. Компанията, която притежава дял от GARB - GFK - купи TNS у нас.

Тази сделка беше очаквана с нетърпение от хората в медийния бранш повече от две години. Стойността ѝ обаче се пази в тайна. И от двете компании не пожелаха да споделят каква е сумата по придобиването.

Като мотив за сливането изпълнителният директор на GFK Джордж Лукс изтъкна желанието на компанията да разширява позициите си на българския

пазар.

„Това решение беше подкрепено от настъпващите промени в медийната среда в България и постоянно растящите изисквания на потребителите ни“, коментира той. Лукс ще стане изпълнителен директор на цялата нова структура.

Без конкуренция

Тази сделка обаче ще доведе до елиминиране на

конкуренцията за рейтингова информация и мониторинг в България, тъй като TNS/TV Plan и GARB бяха най-големите играчи на този пазар. И двете агенции се радваха на популярност и клиенти, защото често се наблюдаваха сериозни различия между данните, които предоставяха. Причината се корени в различните системи и методи на работа. Затова повечето рекламни

и медийни агенции бяха принудени да купуват информация за гледаемостта и от двете агенции. Така най-точно можеха да планират бюджетите си.

Какво следва от сделката

През първите два или три месеца доставката на рейтингова информация за телевизия и ще продължи да се осъществява на базата

на пийпълметричния панел на TNS/TV Plan, съобщават от TNS. След този период ще се премине изцяло към измервателната система на GARB. Рекламният и информационен медиен мониторинг обаче ще минава през нова фирма - „Би Медия Консултант“ с управител Мила Николова. Тя досега беше директор на TNS/TV Plan.

Елена Петкова

КТБ вече държи над 5% от „Булгартабак холдинг“

Банката обяви, че е придобила акциите като залог след репо сделка

Акции на „Булгартабак холдинг“ са заложени в КТБ като част от репо сделка. Това обяви от банката в официално съобщение, публикувано на сайта на БФБ. От него става ясно, че делът от националния цигарен холдинг, който е заложен в банката, е преминал 5%. Колко точно процента от „Булгартабак“ са заложени обаче, все още не е ясно.

Раздвижване с пълна сила

Най-вероятно става въпрос за последната голяма сделка с акции на холдинга от 17 декември, когато над 4% от капитала на „Булгартабак холдинг“ АД смениха собственика си. Книжката на тютюневия холдинг бяха прехвърлени на извънрегулаторния пазар на цена 28 лв., което оцени сделката на 8.4 млн. лв. Обичайна практика е именно покупките на извънрегулаторния пазар да са обект на репо сделка. Репо сделките са тези, при които продавачът се задължава да извърши обратно изкупуване на ценни книжа при по-висока цена от продажната.

Само месец по-рано, този път на регулирания пазар на борсата, бяха прехвърлени други 8.11% от капитала на холдинга. Точно толкова, колкото е делът на американската компания J.P.Morgan Clearing Corp. към 30 септември. Това почти сигурно означава, че именно тя се е разделила със своите 597 337 акции. Продавачът обаче и до момента не е обявен.

Приватизация

След тази сделка предсе-

► За третото тримесечие на годината „Булгартабак холдинг“ е реализирал печалба от 18.2 млн. лв., което е увеличение от близо 200% на годишна база

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

дателят на СД на „Булгартабак холдинг“ Александър Манолов каза за в. „Пари“, че интересът към дялово участие в цигарения холдинг ще продължи да расте. По думите му това е нормално преди очакваната приватизация

на дружеството. Подобно е и мнението на анализаторите на капиталовия пазар. В средата на ноември икономическият министър Трайчо Трайков заяви, че е оптимист за продажбата на тютюневия холдинг. Министърът

добави, че има голям интерес от стратегически и от финансови инвеститори. Председателят на борда на директорите на „Булгартабак“ също заяви, че засега изразените намерения на държавата са да се продаде целият ѝ

пакет, като направи уточнението, че преговорите и продажбата се движат от АП. Процедурата по приватизацията обаче все още не е обявена. Това не пречи на пазарните спекуланти да се възползват от категоричното намерение

на държавата да продава. Раздвижването по позицията означава, че инвеститорите са убедени, че този път приватизацията наистина ще има и намеренията няма да останат отново „на книга“.

Георги Георгиев

„Дунав Турс“ АД инвестира в нов кораб за 12 млн. EUR

Дружеството от групата на „Индустриален холдинг България“ ще пусне плавателния съд до края на следващата година

„Дунавско речно плаване“, дъщерно дружество на „Дунав Турс“ АД от групата на ИХБ сключи договор за строителство на нов речен пътнически кораб на стойност 12.05 млн. EUR. Корабът ще се строи в корабостроителница в гр. Граве, Холандия, и ще влезе в ек-

сплоатация за сезон 2012 г. Корабът ще бъде 4 звезди, с 81 кабини за 162 пасажери.

Микрофлотилия

Корабът ще бъде шестият на дружеството. Окомплектовката и интериорът му ще бъдат създадени по поръчка, а като големина и луксозност ще се позиционира между съдовете „Анадолче“ и „Еlegant“ на същото дружество. Корабът е речен и ще може да плава по всички вътрешни водни канали и да стига до делтата на Дунав.

Корабът е предвиден предимно за германски туристи, тъй като освен по

Дунав ще има възможност да влиза по големите реки до част от германските, австрийските и холандските градове. „Дунав Турс“ АД имат договор с втория по големина германски туроператор и разчитат още от пускането на кораба в експлоатация да бъде проявен силен интерес към предлаганите дестинации.

Инвестиция

Строежът на кораба е обща инвестиция на „Индустриален холдинг България“, „Юнион Холдинг“ и Райфайзен.

Георги Панайотов

„Българска фондова борса“ излиза на борсата от 6 януари

Акциите ще бъдат качени на цена от 1 лев

Дългоочакваното листване на търговското дружество „Българска фондова борса“ АД на БФБ, което по план трябваше да стане до края на 2010 г., все пак ще се състои, но догодина. На заседание на съвета на директорите от 23 декември босовите на БФБ са решили да качат емисията акции на компанията от 6 януари 2011 г. (Повече за БФБ през 2010 г. на 10-11 стр.)

SPO

Листването е вторично (SPO), което означава, че всички акции на дружеството ще може да се продават от момента на качването му на борсата. Индикативната цена, при която ще се качат акции, е 1 лев за брой.

Увеличение

Решението за листване на компанията беше взето на последното общо събрание на компанията „Българска фондова борса“. На него беше гласувано и решение за увеличение на капитала под условие, така че в него да участва

само държавата. По този начин Министерството на финансите, което е акционер в БФБ, увеличи дела си до 50.05% и вече е мажоритарен собственик.

Това беше едно от необходимите условия според представителите на държавната администрация, за да се намери по-лесно инвеститор в „Българската фондова борса“, който да купи държавния дял.

След увеличението Българската фондова борса вече разполага с капитал от 6 582 860 млн. лв., разпределени в акции по 1 лев.

Мирослав Иванов

Лондон ще глобява със закон операторите за непочистени летища

Ситуацията в Европа вече се нормализира, след като хиляди души посрещнаха Коледа по терминалите

Британското правителство обмисля нов закон, който може да доведе до налагането на солени глоби за летищата, които не осигуряват нормалното придвижване на пътниците. Идеята възникна, след като хиляди души останаха блокирани миналата седмица на лондонското Heathrow заради снега, съобщава в Sunday Times.

Неприемливо

Регулаторните власти ще получат правомощия да налагат десетки милиони паунда глоби на летищата, каза транспортният министър Филип Хамънд. По думите му е неприемливо операторът на най-нато-

вареното международно летище за пътнически превози Heathrow - испанската компания ВАА, да се измъкне без никакво наказание за този случай. „Трябва да има икономически санкции за спирането на услугите“, каза Хамънд.

Промени

От службата за гражданска авиация казаха, че за хаоса покрай Коледа на Heathrow няма да бъде наложена глоба. В момента законът предвижда санкции само за определени случаи, като например опашки на пунктовете за проверка на багажа, недостатъчно места за сядане и непочистени помещения. Според подготвяните промени обаче регулаторните власти ще може да глобяват операторите и за прекъсване на услугите, което включва и слаба подготовка за лоши климатични условия. Не-

що повече, на операторите на летищата ще се издават лицензи, които регулаторът ще може да отнема, когато не се осигуряват предвидените услуги. „Тъй като летищата са стратегическа инфраструктура, ние трябва да имаме възможност да се намесваме и в други случаи, а не само когато става дума за безопасността и сигурността“, каза Хамънд. Новият закон е почти готов, но все още не се знае кога ще влезе в парламента.

Нормализиране

Хиляди пътници посрещнаха Коледа по летищата не само в Лондон, но и на много места в Европа. Заради снеговете и залежаванията бяха отменени стотици полети от Париж и Брюксел. В края на седмицата ситуацията започна да се нормализира и повечето полети вече се движат по график. □

► Стотици полети бяха отменени по празниците заради снеговете и залежаванията в цяла Европа СНИМКА REUTERS

Ирландия национализира АІВ

Правителството стана мажоритарен собственик на четири банки за последните две години

Върховният съд на Ирландия позволи на правителството да поеме контрола в Allied Irish Banks (AIB) без одобрение от акционерите. Това ще бъде четвъртата банкова национализация в страната за последните две години, след като спукването на имотния балон донесе сериозни загуби на сектора.

Държавата ще налее 3.7 млрд. EUR в AIB, с което ще увеличи дела си от близо 19 на 92%. „Според борда на директорите вдигането на капитала преди края на годината е от решаващо значение за това

банката да продължи да работи“, се казва в съобщение на AIB.

На пазара

По молба на финансовия министър Брайън Ленихан съдът разпореди банката да бъде свалена от търговия на ирландската и на лондонската борса и да се прехвърли на подолния сегмент Enterprise Securities Market в Дъблин. „Целта е да се гарантира, че инвеститорите ще могат да търгуват акциите“, се казва в съобщение на финансовото министерство. Оттам обясниха, че правата на акционерите върху съществуващите акции няма да бъдат засегнати.

Само преди четири години AIB беше най-големият трезор в Ирландия с па-

зарна оценка от близо 21 млрд. EUR. В четвъртък преди Коледа акциите й паднаха с 20% и капитализацията й достигна 383 млн. EUR.

Повече от очакваното

Правителството вече притежава 18.6% от обикновените акции в AIB, след като инжектира 3.5 млрд. EUR в преференциални книжа по-рано тази година. Други три банки - Anglo Irish, Irish Nationwide Building Society и EBS Building Society, станаха държавни през миналата година. Очаква се национализацията на AIB да положи началото на дълго отлаганото реструктуриране в банковата система на страната.

През последните две години правителството

упорито се опитваше да ограничи дела си в AIB, въпреки че банката загуби 59% от стойността на ипотечните си кредити, след като ги прехвърли на Националната агенция за управление на активи. Миналия месец обаче ЕС и МВФ казаха, че банките в страната ще имат нужда от по-висока рекапитализация, отколкото е очаквало правителството.

По оценки на ирландската централна банка AIB трябва да набере допълнително 9.8 млрд. EUR капитал, за да изпълни изискванията за адекватност на първичния капитал. Трезорът очаква да получи 3.4 млрд. EUR от продажбата на своите 70% в полската Bank Zachodni WBK и 22% в M&T Bank в САЩ. □

Fitch приближи рейтинга на Унгария до неинвестиционен

Допълнителните приходи ще помогнат на бюджета през 2011 г., но дефицитът ще нарасне след това

Международната агенция Fitch понижи рейтинга на Унгария с една степен до най-ниското инвестиционно ниво BBB-. Перспективата е негативна, което прави по-вероятно понижаването на оценката до статус джънк, отколкото повишаването или запазването й. Само с едно ниво над неинвестиционния клас е рейтингът, който дават на страната и другите две големи агенции - Moody's (Baa3) и Standard&Poor's (BBB-).

Притеснителна стратегия

От агенцията изказаха притеснения за икономическата стратегия на правителството, както и за големия дълг на страната, който може да я направи уязвима спрямо шокове. □

За тази година дългът се очаква да достигне 79% от БВП. Правителството на Виктор Орбан се опитва да ограничи бюджетния дефицит до под 3% от БВП. Една от предприятиите в тази посока мерки беше прехвърлянето на средствата от частните пенсионни фондове към държавата, с което на практика се спря реформата в сектора.

Временен ефект

Кабинетът въведе също и извънредни данъци за банките и компаниите в енергетиката, телекомуникациите и търговията на дребно. Според Fitch правителството най-вероятно ще постигне целта си да намали дефицита до 2.9% през 2011 г. спрямо очакваните 3.8% за тази година. Това обаче ще се дължи основно на допълнителните приходи. Когато извънредните данъци отпаднат, дупката в хазната ще нарасне значително. □

3.7

► млрд. EUR ще налее ирландското правителство в Allied Irish Bank, с което делът му ще достигне 92%

► Директорите на банката казаха, че тя ще спре да работи, ако капиталът й не бъде увеличен до края на годината СНИМКА BLOOMBERG

План Бюджетът мина през парламента

► Унгарският парламент одобри бюджета на страната за 2011 г.
► Плановите на правителството са да намали дефицита до 2.94% от брутният

вътрешен прогнот спрямо 3.8% тази година.

► Приходите догодина се очаква да достигнат 13.15 трлн. форинта (62.5 млрд. USD), а разходите ще са 13.84 трлн. форинта.

► Правителството планира бюджетен дефицит в размер на 687.4 млрд. форинта.

8 ПАЗАРИ

► Цени на петрол и петролни продукти

Table with 5 columns: Вид, Борса, Единица, Януари, Февруари. Rows include Сувор петрол, Брент, Газово, Природен газ, Бензин 95, Нафта.

► Спот цени на цветни метали

Table with 5 columns: Вид, Борса, Единица, Цена, Зм. Rows include Мед, Калай, Олово, Цинк, Алуминий, Никел, Алуминиева сплав.

► Курсове за митнически оценки

Table with 4 columns: Валута, Код, За, Стойност. Lists various international currencies like AUD, BRL, CAD, CHF, CNY, CZK, DKK, etc.

► Курсове на чуждестранни валути

Table with 5 columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Lists exchange rates for currencies like AUD, BRL, CAD, CHF, CNY, CZK, DKK, etc.

► Фючерси на агрокултури

Table with 5 columns: Вид, Разновидност, Борса, Единица, Януари. Rows include Пшеница, Царевица, Ечемик, Памук, Какао, Кафе, Соя, Захар.

► Цени на благородни метали

Table with 5 columns: Вид, Борса, Единица, Купува, Продава. Rows include Злато, Сребро, Платина, Паладий, Родий.

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 kg ; 1 bu. царевица = 25.4016 kg ; 1USD = 1 U.S. cent 1bu. овес = 15.4224 kg, 1 lb. = 0.4536 kg, 1 cwt = 50 kg, 1 gal. = 3.785 л, 1 MT = 1000 kg

Table for Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖЪНТ. Columns: Тип, Валута, Емисионна стойност за поръчки, Цена при обратно изкупуване. Lists various investment products and their terms.

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предходната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.12.2010.

► Котировки на взаимните фондове

Large table showing fund performance. Columns: Фонд, Тип, Ем. от (млн), ЦИМ, Доходност и Риск. Lists numerous funds from various companies like Аврора, Райфайзен, БКМ, etc.

Обмени курсове на чуждестранните валути към лева за 27.12.2010 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

► Валуты спрямо евро

Table showing exchange rates for various currencies against the Euro. Columns: ВАЛУТА, Код, Купува, Продава, Най-висока, Най-ниска.

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 23.12.2010 г.

Table for otp Fund Management. Columns: Взаимен фонд, Нетна стойност на акциите на дял (НСАД), Емисионна стойност (цена при покупка), Цена при обратно изкупуване. Lists various funds and their performance metrics.

Table for sentinel-am.bg. Columns: Стойност за един дял, Доходност. Lists fund details and performance for Sentinel AM.

Table for Прехвърляне ЕАД. Columns: ПРЕХВЪРЛЯНЕ ОТ, Tu Bi Ai Евробонд, Tu Bi Ai Комфорт, Tu Bi Ai Хармония, Tu Bi Ai Динамик. Lists fund details and performance for Prekhrvlyane EAD.

Сривът на Skype разкри рисковете на облачните мрежи

Шумът на милионите изгубили основния си канал за комуникация показва, че програмата е един от най-големите телекоми в света

Високо в облаците Какво е клауд компютинг

► Клауд компютингът е интернет базирана форма за употреба на функциите на компютъра, при която всички програми, услуги, използван софтуер и съдържание, създадено от потребителя, се запазват в система от стотици сървъри вместо в локалния му харддиск. „Облакът“ (cloud - от англ. облак) е естествената еволюция на все по-широко възприетата система за виртуализация на сървъри и терминали към крайния потребител. Основните му предимства са късането на „връзката“ между потребител и физическо устройство. Всеки има достъп до личната си информация и десктоп от всяко място или устройство с достъп до интернет.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Пояснения Как работи Skype

► Всеки компютър с инсталиран на него Skype и свързан към интернет служи като „супервъзел“, който предава комуникацията между двама потребители. Основно изискване е те да не са снабдени с така наречената „защитна стена“ (firewall) - специализиран софтуер или хардуер, който разрешава или забранява достъпа на мрежови трафик през компютъра. Тези супервъзли създават мрежата, която свързва всички клиенти на услугата едни с други. Супервъзлите работят с обикновенния софтуер на програмата, така че ако вашият персонален компютър няма „защитна стена“, много е вероятно той също да е супервъзел.

► Всеки Skype клиент е свързан към супервъзел, който от своя страна е

свързан с други себеподобни, и по този начин се създава глобалната база данни на програмата. Освен тях съществуват и сървъри, притежавани от компанията, които проверяват потребителското име и паролата на потребителите, преди да ги пуснат до мрежата от възли.

► Ако някой от супервъзлите не може да бъде намерен (например защото въпросният компютър е бил изключен), Skype ще се закачи към друг и така системата се ремонтира сама.

► Техническите проблеми отпреди няколко дни обаче ясно показват, че възможностите за самолекуване на мрежата все пак не са безгранични.

► Трябва да се отбележи, че от Skype досега не са оповестили публично техническите характеристики на системата си и за хора извън компанията не е съвсем ясно как работи тя. Въпреки това специалисти са открили основните методи на действие на програмата.

Точно преди Коледа милиони хора и бизнеси загубиха връзка - първите с близките си, а вторите със своите бизнес партньори. Това се случи, когато миналата седмица спря да функционира един от най-големите, но неформални телекоми в света. Не става въпрос за някой мобилен оператор или компания за телефонни услуги - става дума за програмата за онлайн комуникации Skype, която претърпя крах на глобалната си мрежа.

За повече от 48 часа почти никой не беше в състояние да провежда разговори или да изпраща файлове през популярното приложение. Това е едва вторият такъв проблем на Skype от 2007 г. насам, но отзвукът от него се оказа по-сериозен, отколкото някой беше помислял, че може да бъде.

Проблемът

Според съобщение на компанията на нейния сайт броят на онлайн потребителите на програмата е започнал рязко да спада в ранните часове на 22 декември. От Skype обясняват, че голям брой от така наречените „супервъзли“,

които програмата използва за създаване на глобалната си мрежа, изведнъж са станали недостъпни поради „проблем, засягащ някои версии на приложението“. Тъй като Skype разчита на възможността за създаване на контакт със супервъзлите, програмата е спряла да работи.

По-късно същия ден инженерите на компанията започват създаването на „мега-супервъзли“, както ги наричат те, но проблемите остават за още почти две денонощия. Техническите затруднения не са ограничени в един регион, а засягат потребители в САЩ, Европа и Азия, като нивото на провежданите разговори спада наполовина от средно 20 млн. на ден до около 8 млн.

Сайтът на приложението също е засегнат, като интерактивният надпис, оповестяващ броя на потребителите на услугата, почти ден гласи злокобното „0 потребители онлайн“. Впоследствие надписът е изцяло променен и вече не отразява броя на свързалите се.

Възможни причини

От компанията заявяват,

че вземат проблема много насериозно и работят по изясняване на причините за срива. В самото начало тръгват конспиративни теории, че програмата е станала жертва на интернет войната, разразила се по повод разкритията на сайта WikiLeaks.

Skype се притежава от eBay, които са собственици и на компанията за онлайн разплащания PayPal. Последната прекъсна възможността за изпращане на дарения към WikiLeaks на 3 декември и беше подложена на няколко хакерски атаки от симпатизанти на Джулиан Асанж. Впоследствие обаче тази теория беше отхвърлена като малко вероятна и специалистите насочиха вниманието си към софтуерен проблем, който е извадил от строя голяма част от супервъзлите, създаващи мрежата за комуникации на приложението. Когато това се е случило, незабегнатите възли са били подложени на рекордно голям трафик, което е прекъснало и тяхната работа и така се е получил лавинообразен ефект от технически неизправности. Малко вероятно е някога

да разберем точната причина за срива, тъй като компанията е известна с нежеланието си да сподели технически подробности около работата на програмата.

Последствията

Сривът на Skype от миналата седмица даде на милиони хора ясен пример за рисковете на „облачните“ компютърни приложения. Макар програмата да е замислена единствено като опростена алтернатива на телефонните линии, а не техен заместител, мнозина я смятат за цялостна телекомуникационна услуга с произтичащите от това гаранции. Оказва се, че Skype не предоставя такива за безплатната версия на програмата, а единствено за платената, която продължава да работи дори по време на кризата. Създалата се ситуация показва, че принципът „получавах това, за което плащаш“ важи с пълна сила дори в интернет и предприятията не трябва да разчитат единствено на безплатни „облачни“ системи за извършване на своята дейност.

Пламен Димитров

Изгубени на борсата

Чаканата като спасение серия от листвания на държавни компании се отложи

Празна и кръгла, като двете нули в числото си. Такава ще се окаже изминаващата 2010 г. за Бъл-

гарската фондова борса. Всъщност това е поредната напълно загубена за борсата година. Защото и 2009 г. не можа да се похвали с кой знае какви постижения. Новото? Една смяна на ръководство, малко драми покрай нея, превръщането на държавата в мажоритарен акционер. Общо взето, с това се изчерпва активът с новините покрай БФБ.

По пързалката наголу

Чисто от инвеститорска гледна точка 2010 г. донесе загуба от около 10%. Поне толкова щяхте да сте загубили, ако портфейлът ви е базиран на акции, включени във водещия индекс на БФБ Sofix. Различно в началото на 2010 г. за разлика

от предишните беше очакването. Очакването, че и при нас ще се случи нещо хубаво, каквито сигнали вече имаше на чуждите пазари в края на 2009 г. Очакванията бяха подплатени и от политическата воля на представителите от встъпилото в управление ново правителство.

Още с "листването" си на министерския пост Симеон Дянков обяви развитието на капиталовия пазар за приоритет на новото управление. За целта дори беше начертана стратегия. Изпълнението ѝ е съвсем малко по-различно от кръглата нула. Обещанията бяха големи, но вече цяла година се отлагат във времето.

Министърът на икономиката Трайчо Трайков също наблегна много силно на вербалните послания, че държавата ще подкрепи пазара, а и собствения си бюджет, като направи бърза приватизация на свои дялове от водещи компании през

424.2
23.12.09

ТРАЙЧО ТРАЙКОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА,
ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА

НОЕМВРИ 2009 Г.

Ако до Коледа започне подготовката за IPO-то, за три месеца е възможно то да се организира, но по-вероятно е листването да стане през второто тримесечие на 2010 г.

Има идеи на борсата да се пуснат и трите държавни миноритарни дялове от по 33% в електроразпределителните предприятия ЧЕЗ, ЕВН и Е.ОН

Планира се да бъдат пуснати по 10-15% от отделните дружества в БЕХ, както и на самия холдинг, в който влизат и АЕЦ Козлодуй, Мини Марица Изток, ТЕЦ Марица Изток 2 и Булгартел

0
РЕЗУЛТАТ
ОТ ОБЕЩАНОТО

ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Началната цена за приватизацията на държавния дял в Булгартабак холдинг ще бъде около 100 млн. EUR, очаква се холдингът да бъде продаден до средата на следващата година...

МАЙ 2010 Г.

Започваме процедурата по приватизацията на миноритарния дял на държавата в електроразпределителното дружество Е.ОН. Листването на държавния дял от 33% в Е.ОН ще се осъществи в рамките на 3-5 месеца

0
РЕЗУЛТАТ
ОТ ОБЕЩАНОТО

0
РЕЗУЛТАТ
ОТ ОБЕЩАНОТО

СИМЕОН ДЯНКОВ
МИНИСТЪР
НА ФИНАНСИТЕ

ЮЛИ 2009 Г.

Повишаване на интереса към капиталовия пазар е една от стратегическите точки в управленските планове на новия министър на финансите

0
РЕЗУЛТАТ
ОТ ОБЕЩАНОТО

НОЕМВРИ 2009 Г.

До няколко месеца ще имаме инвеститор за Българската фондова борса

Двете дружества, които представляват най-голям интерес за инвеститорите, са Булгартрансгаз и НЕК. Намерението на кабинета е да листва по 15%

0
РЕЗУЛТАТ
ОТ ОБЕЩАНОТО

ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

На борсата ще бъдат качени още 120 дружества, в които държавата има мажоритарен дял

0
РЕЗУЛТАТ
ОТ ОБЕЩАНОТО

370.92
23.12.10

БФБ. Резултат? Кръгла нула.

Честна пионерска

Първото обещание беше, че на борсата ще бъдат качени държавните енергийни гиганти. Дружествата от сектора са чакани като панацея за буквално умрелия капиталов пазар. Към тях бяха добавени и миноритарните държавни дялове от електроразпределителните дружества. Най-близо до реалното си листване е може би Е.ОН. Според едно от многото обещания на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков, дадено в средата на май тази година, това трябваше да се случи до 3-5 месеца. Вече сме края на годината, а дружеството, в което държавата държи 33%, още си стои далеч от борсата. Последно листването му се отложи за края на първото тримесечие на 2011 г.

Сезонът на отлаганията
Именно неспир-

ното отлагане в качването на държавните дялове изнервя най-много инвеститорите. Първата и водеща причина е, че на тези компании се разчита да привлекат вниманието и на чужди играчи, загърбили пазара ни след големия срив през 2008 г. Връщането им ще доведе до силна и бърза търговия, повече внимание, комисиони, приходи, печалба. Втората е, че свободни пари, които чакат приливи на нови компании към борсата, стоят "без работа" и чакат. Защо инициативата трябва да е на държавата, е логичният въпрос? Защото тя и бездруго няма много механизми, с които да стимулира финансов пазар у нас, е най-простият отговор. Затова и обещанията, и намеренията на правителството за нова масова приватизация през борсата бяха правилни. Грешката е, че си останаха и все още остават само намерения. Единственият реален резултат до момента е одържавя-

ването на компанията Българска фондова борса АД. С увеличаване на капитала, диктувано от държавата, Министерството на финансите стана мажоритарен акционер в компанията с 50.05%. И от тази стъпка обаче няма реален резултат. Да не говорим, че и тук имаше срок за качване на акциите от борсата на самата борса, който беше краят на 2010 г. и който също не се спази. Добрата новина е че листване все пак ще има макар и догодина. С решение на съвета на директорите на БФБ от 22 декември беше определена датата 6 януари за качването на акциите от "борсата" на самата борса. Това си остана единственото изключение от поредицата нули.

И още една нула

Най-голямата нула беше тази на приходите в хазна-

та. По антикризисен план те трябваше да бъдат 200 млн. лв. Дори беше създадена специална консолидираща компания, в която да влязат държавните дялове от дружества, които са за продан. В крайна сметка обаче в касата на държавата влязоха по-малко от 100 хил. лв. А ако и през следващата година плановете продължават да се отлагат със същия бесен темп, не ни остава друго, освен да чакаме още една нула.

Мирослав Иванов

11559.49

22.12.10

10464.93

22.12.09

Светът забрави за финансовата криза

Водещите американски индекси Dow Jones и S&P 500 донесоха по над 10% доходност през 2010 г.

Големите световни пазари се отърсиха от усещането за криза през 2010 г. Нивата, до които те достигнаха, вече са съизмерими със стойностите от 2008 г. и изоставането им от последните две години е преодоляно. Над всички се откроява германският водещ индекс DAX. Неговата стойност се повиши с близо 19% и от 5900 пункта в началото на го-

дината в самия ѝ край той вече е над 7000 пункта. Широкият американски индекс S&P 500 също се покачи значително. Неговата стойност нарасна с над 13% и достигна рекордните за последните две години 1255 пункта. Добри примери са и други два измерителя. Британският FTSE 100, който увеличи стойността си с 11%, и американският Dow Jones, добавил 12% през 2010 г.

Добивният сектор обра лаврите

Акциите на добивните компании поведоха ръста на капиталовите пазари. Австралийската

BHP Billiton добави над 20% към пазарната си капитализация в рамките на 2010 г. При основния конкурент Rio Tinto ситуацията е дори по-добра. Акциите на добивната компания са скочили с над 30%.

Изминаващата 2010 г. беше добра и за финансовия сектор. Едни от най-големите банки в САЩ, като Citigroup Inc. и Bank of America, които бяха принудени да искат правителствена помощ, за да не фалират, сега не само върнаха своите заемки, а и излизат на печалба. Повишението при цената на акциите там не е толкова показателно,

колкото фактът, че само за две години те успяха да върнат дължимото на американското правителство с лихвите.

Металите вещаят икономически ръст

Увеличението е видимо не само при капиталовите пазари, но и при борсово търгуваните суровини. Скокът в цената на металите много ясно показват, че търсене има, а постоянно свиващите се складови наличности са ясен индикатор, че това търсене не е само спекулативно.

Ако инвеститорите са вложили своите пари в акции на европейски и щатски компании през

март 2009 г., най-ниската стойност на индексите след фалита на Lehman Brothers, и са ги запазили досега, те могат да се радват на доходност от близо 80%. Ако пък са влезли на пазара в началото на годината, доходността, която акциите са им донесли, достига близо 10%.

Единствените, които успяха да надминат капиталовите пазари по доходност, са металите. От началото на 2009 г. цената на златото не престава да расте и за две години повишението стигна 70% до 1400 USD/тр. у. Доходността на среброто е още по-фрапираща. Покачването на цената достигна

170% за две години, а от началото на 2010 г. повишението достигна 72%.

Инвеститорите са гоболни

За да се говори за излизане от кризата обаче, трябва да се погледнат резултатите на индустриалните метали. От началото на 2009 г. досега промишлените метали са поскъпнали с близо 200%, а това няма как да не буди оптимизъм, че растежът ще продължи и през следващата 2011 г. А развитието на големи икономически означава само едно - по-добри и печеливши сделки за инвеститорите.

Георги Георгиев

Кризата отказа някои

Полша и Чехия няма да бързат с въвеждането на единната валута, но Естония влиза в еврозоната от 1 януари

“Да си част от еврозоната днес крие повече рискове, отколкото да не си.” Това коментира в началото на месеца управителят на полската централна банка Марек Белка. Броени дни след него подобна позиция беше изказана и от Прага. Според министър-председателя Петър Нечас Чехия трябва да отложи въвеждането на еврото дотогава, докато е изгодно да се използва кроната.

В същото време държави като Естония и България не се отказват от плановете си да въведат единната европейска валута, макар и с различни аргументи. Според естонския финансов министър Юрген Лиги страната му е “прекалено малка, за да има своя собствена независима парична политика”. Колегата му Симеон Дянков пък смята, че България ще укрепи общата валута с бюджетния си консерватизъм.

Амбициозен, но незавършен проект

Дълговите проблеми в еврозоната, които доведоха до спасителни операции за Гърция и Ирландия и до опасения, че “заразата” може да повали и други периферни страни, изместиха на заден план въпроса за разширяването на блока. Първата държава обаче, която гласно заяви, че не бърза да влиза във валутната каша, беше Полша. В началото на декември управителят на полската централна банка Марек Белка коментира, че страната не трябва да бърза да въвежда еврото, докато не бъде гарантирана стабилността на общата валута. По думите му европейският валутен съюз е амбициозен, но незавършен проект заради липсата на обща фискална политика. “Вместо това имаме Маастрихтския договор, който е джентълменско споразумение, само дето се оказва, че няма достатъчно джентълмени”, каза Белка. Макар че Полша продължава да смята въвеждането на еврото за своя стратегическа цел, при сегашните условия въпросът е чисто “хипотетичен”. “Ситуацията в еврозоната не е нормална и трябва да изчакаме да се нормализира”, посочи гуверньорът.

Политическа и икономическа глупост

“Никой не може да ни принуди да приемем еврото”, коментира няколко дни по-късно министър-председателят на Чехия Петър Нечас. “Де факто имаме опция да се откажем”, обясни той. По думите му правителството няма да определя дата за влизане в еврозоната до края на мандата си, който приключва през 2014 г. Премиерът обясни също, че президентът Вацлав Кла-

Кандидатки от еврото

ус, който смята единната валута за "троянския кон" в Европейския съюз, е поискал от правителството да провери дали може да се откаже от въвеждането на еврото заради променената ситуация. "Евროзоната вече не е това, което беше през 2003 г., когато проведохме референдума за присъединяването към Европейския съюз", каза Нечас. Според него влизането на Чехия в еврозоната сега или дори определянето на дата за влизане би било "политическа и икономическа глупост". По думите на премиера за страната сега е по-евтино да поддържа независимата си валута, отколкото да въвежда еврото и това ще остане така още доста дълго време.

Малка лодка в морето

За страна като Естония, чиято валута така или иначе е фиксирана към еврото, дилемата във или извън еврозоната като че ли не изглежда толкова тежка. Финансовият министър Юрген Лиги наскоро каза, че страната е прекалено малка, за да има независима валутна политика. "Ние се намираме в морето на малка лодка, привързана към презокеански лайнер. И в буря, и в спокойни води ще се чувстваме по-добре на борда", обрисова ситуацията Лиги. Освен това той е убеден, че с въвеждането на еврото страната ще засили търговията си и ще привлече повече инвестиции. Премиерът Андрус Ансип пък успокои парламента, че

еврозоната "днес се справя с проблемите по-добре от вчера, а утре - по-добре от днес". Според него отказът от интеграцията няма да е приемливо решение за никого, а въвеждането на единната валута ще донесе повече работни места, по-високи пенсии и по-бърз икономически растеж на страната.

В помощ на еврото

Въпреки кризата в еврозоната България не се е отказала да кандидатства за нея, категоричен е и финансовият министър Симеон Дянков. В интервю за телевизия CNN той коментира, че "най-доброто решение е да влезем в еврозоната колкото може по-скоро". Нещо повече, министърът е убеден, че членството на финансово дисциплинирана страна като България ще помогне на единната валута. "Мисля, че еврозоната много се нуждае от страни като Естония и България, които имат консервативна фискална политика", каза министърът. Дянков е убеден, че към средата на 2011 г. вече ще може да се обсъжда присъединяването на страната към т. нар. чакалня (ERM II). Според първоначалните планове на правителството страната ни вече трябваше да е влязла в ERM II. Заради неочакваните бюджетни дефицити за 2009 и 2010 г. обаче срещу България беше открита процедура за свръхдефицит и графикът се промени. Въпреки това

България е сред държавите с най-малък дефицит и дълг в Европейския съюз. За 2011 г. правителството очаква недостигът в хазната да намалее до 2.5% от брутният вътрешен продукт, а икономиката да нарасне до 3.6%.

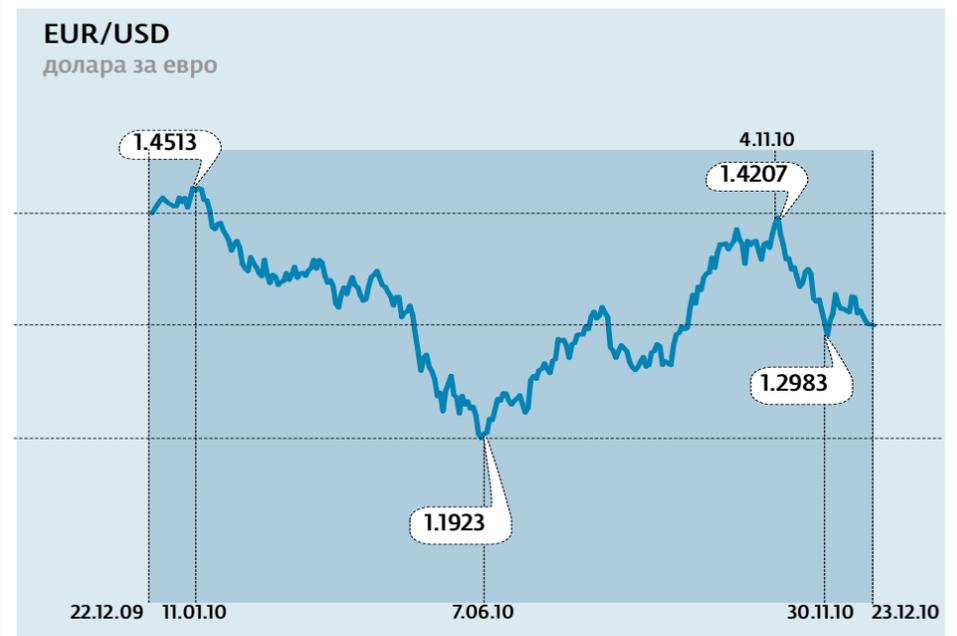
Прибалтика плюс България

Полша, Румъния, Чехия и Унгария прилагат различни варианти на плаващи валутни режими и са по-далеч от критериите за въвеждане на еврото, отколкото България, Литва и Латвия, които имат фиксирани курсове, коментира директорът на Европейския център за международна политическа икономика Фредрик Ерикссон пред Bloomberg. Според него, ако някоя държава освен Естония ще влезе в еврозоната до средата на настоящото десетилетие, то това ще са прибалтийските страни и България.

Такива са и плановете на Литва и Латвия, които са си поставили за срок да приемат еврото като валута през 2014 г. Като се има предвид, че България се надява да е готова за ERM II в средата на следващата година, тя също има реални шансове да се присъедини към еврозоната до 2015 г. Стига наистина да успее да изпълни критериите. И стига наистина правителството да е твърдо убедено, че точно това е пътят на България.

Излика Филипова

Бурна година за най-търгуваната валутна двойка

Резките скокове и спадове при еврото и долара следваха макроикономическите събития в Европа и САЩ

Изминалата 2010 ще се запомни от борсовите играчи като годината с най-голяма волатилност при търговията на еврото спрямо долард. В рамките на 12 месеца двойката на два пъти слезе под нивото от 1.3 EUR/USD, като първия път мина дори под 1.2 EUR/USD и също толкова пъти се изкачи над 1.4 EUR/USD. Причината за резките скокове и спадове бяха изцяло свързани с макроикономическите проблеми на САЩ и Европа.

Обещаващо начало

Началото на новата 2010 г. беше обещаващо за еврото. През януари стойността му спрямо долара се покачи над 1.45 EUR/USD, с което временно бяха прикрити огромните дългови проблеми на Европа, за които някои анализатори вече предупреждаваха. Привидното спокойствие на валутните пазари обаче продължи едва до края на месеца.

Връщане към реалността

Последвалите разкрития на новото гръцко правителство начело с Георгиос Папандреу, че предишните реалните данни за дефицита и задлъжнялостта на страната, върнаха инвеститорите към реалността. Истинското число на дефицита достиг-

на 12.7%, а задлъжнялостта на страната удари 300 млрд. USD, или над 100% от БВП на Гърция. Реакцията на инвеститорите беше мигновена. Последваха панически разпродажби на евро и насочване към по-сигурни активи като злато, сребро и в случая американски долари. И така след шестмесечен непрекъснат спад двойката евро/долар слезе под рекордните за последните четири години 1.20 EUR/USD.

Втори удар

За втори път еврото загуби инвеститорското доверие, когато Ирландия беше принудена да поиска спешна финансова помощ от Международния валутен фонд и Европейския съюз в размер на 85 млрд. EUR. И така поредният удар върху еврото беше нанесен, а опасността Испания и Португалия да последват Ирландия продължи да обезценява еврото до началото на коледните празници, когато търговията се движеше при нива от 1.30 EUR/USD.

САЩ не са по-добре

В САЩ положението далеч не беше по-добро. Най-голямата икономика в света също страдаше от своя бюджетен дефицит в размер на 1.3 трлн. USD и външен дълг над 13 трлн. USD. Като се има предвид обаче възможността на САЩ по всяко време да завъртят печатницата за пари и да погасят своите задължения, това не беше основният страх на инвеститорите. Главният проблем дойде в средата на годината, когато се видя, че ръстът на икономиката намалява прогресивно.

Ентусиазъм, охлаждане, притеснения

За четвъртото тримесечие на 2009 г. брутният вътрешен продукт на САЩ се беше повишил с 5.6% спрямо същия период на 2008 г. и макар за цялата 2009 г. да беше отчетен спад от 2.4%, това се сметна за сигурен знак за излизане от кризата. Данните за първото тримесечие обаче охладиха ентусиазма на инвеститорите. За периода януари - март икономиката на страната нарасна с 3.2%, което остана под анализаторските прогнози за 3.4% ръст, но все още не беше толкова страшно.

Истинските притеснения дойдоха през второто тримесечие. Тогава ръстът на БВП се свлече до 1.6%, а безработицата премина 10%. Това моментално изстреля стойността на еврото с 9% нагоре, и то в рамките само на месец. Последва преминаване на нивото над 1.4207 EUR/USD и неколккратно опитване на зоната около 1.43 EUR/USD.

Ефектът на спекулациите

Лоши последици за долара донесе и решението на Федералния резерв на САЩ да налее още 600 млрд. USD, с които да се изкупят дългосрочни и краткосрочни правителствени облигации. Макар окончателното решение да не донесе много загуби на долара, продължилите два месеца спекулации обезцениха американската валута с близо 10% през септември.

Георги Георгиев

Вместо обща фискална политика имаме Маастрихтския договор, който е джентълменско споразумение, само където се оказа, че няма достатъчно джентълмени

► **Мареk Белка**, управител на Полската централна банка

Еврозоната не е това, което беше през 2003 г., и влизането на Чехия сега или дори само определянето на дата за това би било политическа и икономическа глупост

► **Петър Нечас**, министър-председател на Чехия

Достъпът до кредитиране

Финансирането на бизнеса чрез европейските фондове и програмите на Българската банка за развитие ще засилят предлагането на фирмени кредити

Фиксирани лихви и по-изгодни условия за кредитиране - това ще са предложенията на повечето банки за следващата година. Целта им е кредитирането да обхване всички сегменти, а не да остане съсредоточено основно в ипотечните заеми. Според някои банкери кредитирането никога не е било фокусирано в ипотеките. Истината обаче е, че през 2009 и 2010 г. този вид заеми бяха основни, защото са най-сигурни от гледна точка на обезпечението. През 2011 г. обаче ще има раздвижване по всички фронтове, коментират банкери. А изискванията, които имат към кредитоискателите, няма да се затягат повече.

Посока на движение

Банкерите обясняват, че при бизнес кредитирането има сигнали за раздвижване. „През 2011 г. очаквам да се засили предлагането на фирмени кредити, свързани с различни европейски програми за финансиране на бизнеса, както и с програми за кредитиране на Българската банка за развитие”, обясни Емил Вучков, директор „Продуктова и пазарна политика” в МКБ Юнионбанк. По думите на главния изпълнителен директор на СИБАНК Петър Андронов международните финансови институции имат големи фондове, които може да се усвоят, а няколко банки вече са в процес на заявяване на нови линии за кредитиране на малки и средни предприятия.

Кредитните консултанти обясняват, че банките ще предлагат много изгодни условия както за фирмите, така и за гражданите. Най-изгодните условия обаче ще бъдат за експортноориенти-

Рагослава Димитрова
radoslava.dimitrova@pari.bg

раните компании, защото те се развиват най-добре. Повечето компании все още не са си стъпили на краката и не отговарят на банковите условия. Кредитните консултанти обясняват, че около 60% от фирмите са по-зле в сравнение с миналата година и заради това прогнозата им е, че и през 2011 г. ръстът ще бъде най-вече при ипотеките.

Разхлабен колан

Банките няма да затягат повече изискванията към кредитоискателите. „Условията ще бъдат разхлабени, но умерено”, обясни Емил Вучков. Изпълнителният директор на „КредитЦентър” Тихомир Тошев също обясни, че условията за отпускане на кредит няма да се затягат повече. „Отговорността при вземането на решение ще се запази и всеки клиент ще бъде добре анализиран, защото банките не искат да повторят грешката на силния растеж”, каза Тошев. Според банкери с излизането на икономиката от кризата все повече кредитополучатели ще отговарят на изискванията, което ще доведе до по-лесен достъп до кредитиране.

Цената на парите

Повечето банкери прогнозира намаление на лихвите по кредитите, което ще е в рамките на 0.5 до 1%. Кредитите ще са по-изгодни и заради това, че в състезанието си за клиенти банките

ще предлагат все по-добри условия с по-ниски, както и с фиксирани лихви. Прогнозите са, че фиксирани лихви ще са предпочитани от много клиенти. Причината е, че с фиксираната лихва кредитополучателят може да си направи точна сметка на парите.

Въпреки че ще има по-добри условия и достъп до кредитиране ще се улесни, банкери коментираха, че желанието за вземане на кредити ще е устойчиво, а отпуснатите заеми ще се увеличат с няколко процента.

1%

▶ спад на лихвите по кредитите очакват банкери

▶ Най-изгодните условия се очаква да бъдат за експортноориентираните фирми,

Добрите фирми не са много

Ако икономиката започне да показва устойчива тенденция на растеж, можем да очакваме раздвижване на икономиката. Ако обаче продължи стагниращата икономика, кредитирането ще бъде подобно на тази година. От развитието на икономиката зависи и движението на лихвите по кредитите.

Има фирми, които може вече да кажем, че са оцелели от кризата и че са спечелили от трудния период - пазарни дялове, по-високи обороти, по-високи печалби и т. н. За съжаление обаче те не са много. Не може да се каже, че доброто развитие е в един сектор на икономиката.

Левон Хампарцумян,
зл. изп. директор на УниКрегит Булбанк

Фокусът ще бъде върху ипотечното кредитиране

Очакванията ни са да видим раздвижване по всички фронтове на кредитирането. И при фирменото кредитиране, и при потребителското ще има раздвижване. Въпреки това фокусът ще бъде върху ипотечното кредитиране, защото физическите лица ще са по-склонни да взимат такива решения. На пазара на недвижими имоти има добри предложения. 2011-а ще бъде по-добра по отношение на кредитирането. Годината ще бъде богата на нови продукти и изгодни условия по кредитите. Очаквам лихвите по ипотечните кредити да слязат на нива 6.25-6.75%. При потребителското и фирменото кредитиране ще има намаление в рамките на 0.5 до 1%. Ще има по-голяма активност от страна на всички клиенти. Като условията, които трябва да покрият, няма да се затягат повече. Отговорността при вземането на решение ще се запази и всеки клиент ще бъде добре анализиран, защото банките не искат да повторят грешката на силния растеж.

Тихомир Тошев,
изп. директор на „КрегитЦентър”

Ръст Кредитите се увеличават с 1.1% през ноември

▶ Кредитният портфейл на банките в края на ноември е 50.622 млрд. лв. Спрямо година по-рано отпуснатите кредити са се увеличили с 1.1% на годишна база.
▶ Фирмените кредити са нараснали с 2.5% на годишна база до 31.596 млрд. лв.
▶ В края на ноември кре-

дитите за домакинства намаляват с 1.1% до 19.026 млрд. лв.

▶ Жилищните кредити отново се увеличават. Те са с 3.8% повече, а отпуснатата сума е 8.666 млрд. лв. Отпуснатите потребителски кредити са 7.604 млрд. лв., което е спад от 3.4%.

▶ Делът на лошите кредити е 17.95% в края на ноември. Те продължават да забавят темпа на растеж. Увеличение то им през ноември е със 160 млн. лв. Ръстът през октомври беше 388 млн. лв.

Ще се улесни през 2011 г.

защото те се развиват най-добре

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Кредитирането ще се увеличи с няколко процента

Банките ще продължат да бъдат настоятелни и да подкрепят населението и фирмите да взимат кредити. Фирмите и гражданите обаче няма да се наредят на опашки за кредити от 1 януари. Тяхното желание да вземат кредити ще се развива устойчиво и положително през годината. Прогнозата ми е за плахо нарастване на кредитите, което ще е в рамките на няколко процента.

В момента по-големи обороти се реализират от ипотечното кредитиране. Надявам се обаче кредитирането да

обхване всички сегменти, защото не можем да кредитираме само ипотеки и нищо друго.

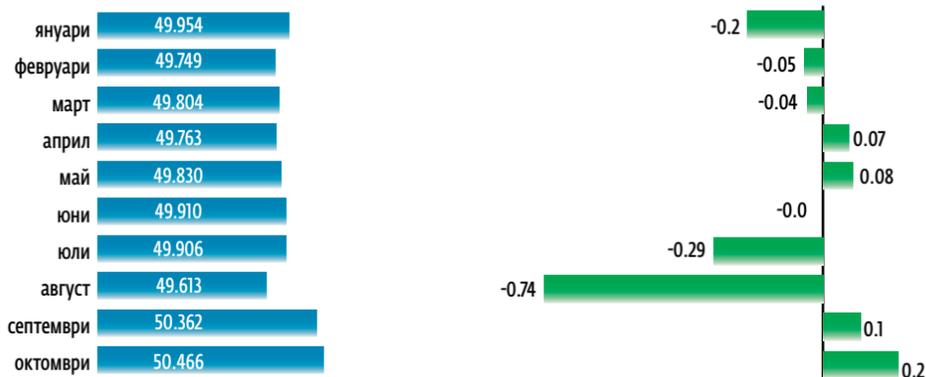
Иска ми са да дадем енергия и ход на кредитирането на малки и средни предприятия и на потребителското кредитиране. С постепенното възстановяване на външното търсене плахо и мъчително във времето фирмите ще започнат да стъпват на краката си и да стават все повече тези, които искат да финансират развитието си.

Петър Андронов,
гл. изп. директор на СИБАНК

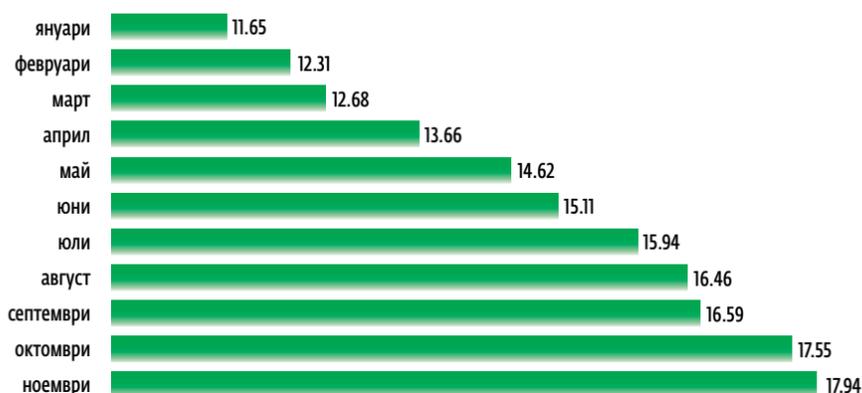
Обем кредитиране през 2010 г., в млрд. лв. (с натрупване)

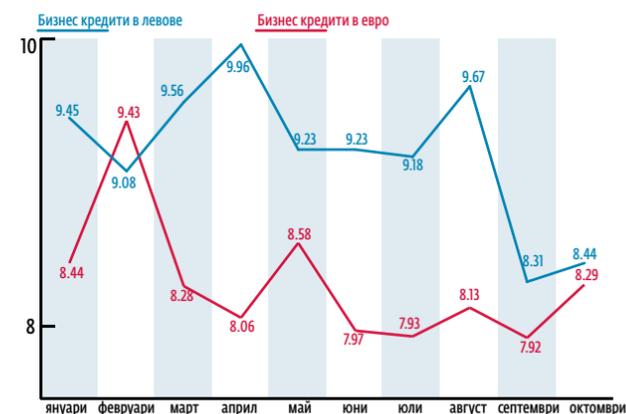
Месечно изменение в обема на кредитите, в млрд. лв.

Дял лоши и реструктурирани кредити, в %

Лихви по кредити, в %

- 1 Прогнозите за следващата година са, че всички сегменти на кредитирането ще се размразят. Според кредитните консултанти обаче най-голям ръст отново ще има при ипотечното кредитиране.
- 2 Лошите и реструктурирани кредити забавиха темпа на растеж. Кредитите с просрочие над 90 дни са 10.61% към края на септември. Според прогнозите те ще обърнат тенденцията след първата половина на следващата година.
- 3 Кредитните консултанти прогнозираят, че лихвите по всички видове кредити ще намалят с между 1 и 1.5%.

Знам къде беше миналата нощ

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Разпознаването на лица Как работи

► Компютърното разпознаване на лица работи по два начина. Първият е геометричен - той разпознава формата, големината и положението на носа, очите, брадичката, както и всеки елемент от човешкото лице.

► Вторият е фотометричен - образно казано, той разделя лицето на отделни стойности, всяка от които се запазва в база данни и се коригира при всяка нова разпозната снимка на човека. За всеки алгоритъм е присъщо да подобрява точността си при наличие на повече снимки на един и същ човек. В спонсорирано изследване от Националния институт по стандарти и технологии в САЩ през 2006 г. се съобщава за 10-кратно подобрене в ефективността на алгоритмите за разпознаване на лица спрямо съществуващите през 2002 г. и 100-кратно спрямо тези от 1995 г.

Автоматичното разпознаване на лица във Facebook съвсем стеснява личния живот

В аналоговия свят беше нискорисково да си вземеш фалшив болничен и да отидеш да караш ски или да се целуваш с друг на публично място, докато гаджето ти е извън града. В днешния свят не е.

В дигиталния свят нямате представа дали някой с фотоапарат или мобилен телефон не ви снима точно в този момент. Данните от тази снимка впоследствие може да бъдат архивирани, а след това и претърсвани без ваше знание.

Разпознавали ли сте се върху непозната снимка в интернет? И да не сте, скоро може да се изненадате. Миналата седмица социалната мрежа Facebook обяви намеренията си да въведе автоматично разпознаване на лица. Идните седмици новата функционалност малко по малко ще започне да се предлага на потребителите на територията на САЩ, а най-вероятно малко по-късно и на всички останали по света. Досега Facebook само подканваше потребителите си да слагат етикет (tag) с имената на

хората по снимките.

Етикетът може да тежи

Имайки предвид, че снимките с етикети на хора са мощен инструмент на социалната мрежа, това нововъведение коренно ще промени функционалността на Facebook. Отсега нататък веднъж „етикетирано“ едно лице, когато качите нова снимка с него, дори то случайно да е попаднало в кадъра ви, мрежата ще го разпознава и ще може автоматично да каже името на притежателя му. Всеки ще може да изключи възможността неговият облик да бъде представян публично, когато друг качи негова снимка, но проблемът, който възниква, е от съвсем друго естество.

Ако имате етикет с лицето си в поне една снимка, Facebook знае, че точно това лице принадлежи точно на вас. Дори да изключите опцията лицето ви да бъде публично идентифицирано и предложено за „етикетиране“, самата социална мрежа ще има информаци-

ята на кого принадлежи. Така възниква сериозен проблем, свързан със защитата на личните данни.

Помощта на GPS-а

В помощ на разкриването на все повече лична информация идват и фотоапаратите. По-новите модели запазват във файла на снимката както датата и часа, така и GPS координатите на мястото, на което е направена. И макар тези координати да липсват във Facebook, социалната мрежа може да има достъп до тази информация.

Живот на лента

Представете си, че някой ви хване съвсем случайно в кадър на плажа или пред някое заведение. Веднага лицето ви ще бъде разпознано от Facebook независимо дали желаете или не, т.е. данните за конкретния момент от живота ви са някъде там и някой би могъл да ги използва.

Facebook на практика ще разполага с вашето местоположение, дата и час за всяка качена снимка, в

която присъствате. Достатъчно е да бъде създадена търсачка за тези данни и тогава любовните афери и фалшивите болнични няма да са най-голямата ни грижа. Това ще е началото на края на нашия личен живот.

Днес на обществени места човек все още може да се радва на известна анонимност. Представте си как скоро ще можете да научавате името на човека до себе си в ресторанта с едно кликане на смартфона. Единственото спасение вие да не попаднете в системата е да не позволявате снимките ви да бъдат качвани и индексирани в интернет. Но услугата ще работи със задна дата, така че най-големи късметлии ще са упоритите противници на Facebook и интернет, които нямат снимки в мрежата.

Всъщност базата данни на Facebook няма да е публична, но ще я има. И не е трудно да си представим, че някой ще иска да се добере до нея.

Теодора Мусева, Георги Петров

Полезно действие

Къде идентифицирането на лица помага

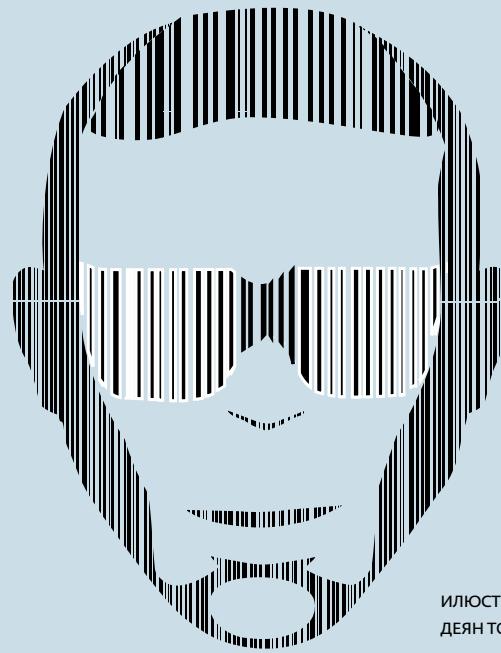
► От 2005 г. германската федерална криминална полиция предлага централизирано разпознаване на лица във всички германски полицейски агенции.

► Използва се и в някои казина за разпознаване на

хора от така наречения „черен списък“ на съответното казино.

► Щатският департамент на САЩ разполага с най-голямата база данни от разпознати лица в света - над 75 милиона.

► Най-известните софтуерни продукти, предлагащи разпознаване на лица, са Google Picasa и Apple iPhoto.

ИЛЮСТРАЦИЯ ДЕЯН ТОДИНОВ